

نومبر ۱۰ غورځون .
 سنه لکي پوسته ايله ه ليرا .
 (اجنبي مملکتلر ايچين ه دولار) .

ابونه وعلان ايشلري ايچين استانبول بوروسه
 مراجهت ايديليز .
 يازي ايشلرئلك مرجعي آفريه مرئيزدر .

حيات

حيات دأما حيات... دنيا دأما جود حيات قاتلم...
 - نجه -

اداره مركزي :

آفريه ده ، استانبول جاده سنده آفريه
 معارف امينلکي ياننده كي دائره

استانبول بوروسى :

استانبولده ، باب عالي جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
 دائره مخبره
 تلفون : ۳۶۰۷

صايفى : ۲۴

آفريه ، ۱۲ مائس ، ۱۹۲۷

۱ نجى جلد

انقلابى طائيدىرى خصوصنده وظيفه

تورك انقلابى ، اونك استهداف ايتديكى غايه يي خارجه قارشى طائيدىرىمق ، يگى نسله بوانقلاب مفكوره سنى آشيلامق ايچون ياپيلان ماسى ، صرفه مجبور اولديغىز فعاليت ياننده مع التأسف جوق ضعيفدر . يگى توركى يي اگلامق ايچون آفريه ده كلن و بر جوق غاسلرده بولونان اجنبي مخابر لر تورك ملتئك كوسته رديكى قدرت قارشيسنده ، بويوك غازينك شخصيتي اوكنده درين بر حرمت دو بويورلر . فقط توركى ده كي درين تحو لك ماهيتنى قاورا يامبورلر . بونى بالذات بر قاچ اجنبي مخابر بكا آجيقدن آجيفه سويلديلر ، «توركى ده عظيم بر تحو ل وار ، جوق قوتلى بر اراده نك اثرينى كورو بورز . فقط انقلابك استقامتى اگلا يابيلمك كمز ايچون بو قدرتك اجنباى عاملرينه ، مؤثرلرينه نفوذ ايتمك كمز لازم ... بونى يابامبورز » ديورلر .

بر شينى اگلامق اوفى وجوده كتيره ن عامللرى سبيلرى تحويل ايله مكله ممكن اولور بر انقلابى اگلا يابيلامك وا اگلا تابليلك واستقبالى حقنده تخمينلرده بولونا بيلمك ايچون اولاً بو انقلابى حاضرلايان اجنباى عامللرى تدقيق لازمدر . بز انقلابك ايچنده اولديغىز ايچون اونك روشنى دويابيليرز . فقط دويقمق ، اگلامق وا اگلامق كافي دكلدر . دويولان شينك سبيلرى اوزرنده دوشونه دكجه بر سيستم داخلنده اورتابه قونما دكجه اگلا شيلمى و بناء عليه يابانجى به اگلا تيله بيله جك حاله كلش اولماز . اونك ايچوندر كه بر فكر جريانك ، بر اجنباى تحو لك « ايده اولوريسى » ياپيلما دكجه يابانجيلر ايچون دائما هم قايير . ديكر جهتن مستقبل نسله بويوكونك مفكوره سنى تلقين ايتمك مجبور اولان مربيك ، انقلابى ، بويوكونك فكر جريانلرينى اگلامش اولماسى ، يعنى بو جريانى اسبابى اعتباريله بر طرفدن ماضى به ربط ايتمه سى ، ديكر طرفدن ماضى ايله اونك آراسنده كي فرقلى واضح بر صورتده

كورمه سى ايچاب ايده ر . بوده بر انقلابك « ايده اولوريسى » يابيلمه سيله قابلد ر .

حالبو كه مع التأسف بويوك تورك انقلابك بر سيستم داخلنده ، سبب وعامللرى آراشدير يلامش ، تورك ملتئك عظيم روحى تحو لنى كوسته رن بر اثر اورتابه قونما مشدر . بويوكونكى حياتى واضح بر حاله قويان ، آيدىنلانان فكرى اثر يالكز بويوك غازينك ايك بويوك ، اكدرين تفكر اثرى اولان نطقلريد ر . اليزده اونك خارجنده ، انقلابك نه هدفنى ، نه ده سبب وعامللرينى كوسته رن بر اثر واردر .

بو بويوك نقصانى ازاله ايله مك دارالفنونك وظيفه . سيدر . دارالفنون صوك بر عصر ظرفنده تورك ملتئده كي عظيم تحو لى مرحله مرحله تنوير ايتلى و فكر جريانلرينك تعاقبنى و سبيلرينى كوسته رن جك تدقيقاتده بولونما ليدر . تا كه ياشاديغىز دورك هيچ اولماز سه ياقين سبيلرينى هم كندىز بيله م ، هم باشقه لرينه كوسته رن بيله م . حالبو كه صوك زمانلرده كي نشريانه باقارسه كز بوتون مدسلر يمزك تدقيق مركزى اسلاميتدن اولكى تورك حياتنه حصر ايتش كورورسيكز . بو تدقيقات تورك حياتى تنوير ايتك اعتباريله البته فائده ليدر ، مى تاريخمى تدوين ايچون لازمدر . فقط بويوكونكى حياتك ياقين سبيلرينى تنوير ايله جك تاريخى تدقيقانى تماماً اعمل ايده رده كوزلر يمزى هپ بردن ، جوق اوزاق عصرلره چوير برسه ك بويوكونكى حياتمى ناصيل اگلا ياجىز و ناصل اگلا تاجىز ؟ صوك بر عصر ك توركى حياتك مختلف جبهه لرينه ، - اسى ، اقتصادى ، فكرى حياتنه عائد وثيقه لر و تماماً علمى تدقيقلر نشر ايتمه مش اولان بر مملكتنده بوتون تاريخجيلر اون بش ، يكرمى عصر اولنه چيقارلر سه بويوكونكى حياتمى آيدىنلاناجق وثيقه لرى كي مدن بكله به جكز ؟

تورك تاريخك ماضيسنى تنوير عشقنى اك جوق آشيلايان ضيا كوك آلپ مرحوم اولمشدى . ضيا بك حرث و مدنيتى يكدىكر نندن تماماً آيراجاق وجهله تعريف ايتد كدن صوكرا تورك حرثى تدوين ايده بيلمك اوزره بو ماضينك تنويرينى ايسته يوردى . ضيا بك زماننده بوتنه ز حقيقه فكرى بر انقلاب ايدي ، چونكه ضيا بك اسكى ايمپرا طور لك اسلامى تأييدن قور تولماسى و بويولده ايلرله مه سنى ايسته يوردى . بونك ايچون توركك اسلامدن اول بر مدنيتى اولدينى فكرينى يايقم لازمى . نظرلرى بو جوق اوزاق ماضى به كوتورمك ، اوزمان ايچون ، ايله رله مه نك شر طيدى . چونكه تورك ملتى اسلاميتدن اولكى ماضيسنى بيلمك كندى وارلغك ، كندى مدنيتك اسلام اقوامندن

آبرى اولديغى حس ايله جك ، اسلام ايچنده قالدنى زمانى يالكز بر مرحله عد ايله جك و بناء عليه بو مرحله يي كچمك ومعاصر مدنيت انطباق ايله مك ايچون لازم كلن شرائطى حائر اولديغنه ايتانا جقدى . بو طبق لونه رك عيسا دورينه رجوع ايتك مبد ايله حر كت ايده رك خريستيانلق ايچون يكي بر استقبال آچاسى كيدى . ضيا بك بونده موفق اولدى . ضيا بك كوزلرى ماضى به دوغرو سوق ايچون نشر يانده بولنور كن تماماً حسى حر كت ايتمه يوردى . شوكا هيچ شبهه ايتمه مليدر كه بويوك متفكر هر شيدن اول عمل و حياتى كوز او كنده طوتان بر انقلابى ايدي .

حالك احتياجى ، فكرده انقلاب يامانك يولنى غايت ابى كورور ايدي . تورك شعورينى اوياندير مق واوكا حمله و برمك ايچون كوزلرى ماضى به چوير تدير مشدى . شيمدى تورك ملتى شعورينى جوق قوتله دويدى ، بويوكونك اسلامى سلطه لرله الى قولى باغلى دكلدر . زمانىز ايچون اك مهم احتياج ماضينك تدقيق ساپه سنده وجدانلره حرث و برمك دكل ، بويوكونكى حالك وضوحته ياردم ايتك و يارينى تنوير ايتكدر . تاريخجيلر م بويوكونكى حياتك اك ياقين سبيلرينى كوسته رن جك و ثائق نشر ايله مك و ياقين ماضى ايله بويوكونى آيران نقطه لرى تدقيق ايتك مجبوردر .

ياقين ماضينك بوضورتله تدقيق حالى اكلاتير ، حال بر طاقم تايللرك مجموعيدر . او وقت بو تايللر وضوح پيدا ايده ر ، بوضورتله استقبال آيدىنلانير .

ياقين بر ماضينك ، مثلاً صوك بر عصر ظرفنده توركى ده كي فكر جريانلرينك تدقيقك حالى ناصيل تنوير ايله جكنى ، بويوكا نه درجه محتاج اولديغىزى محدود بر مثال ايله اگلامق ايسته يورم : توركى نك صوك عصر فكر تاريخك اك مهم وقعه سى هيچ شبهه يوق كه توركيك جريانيدر . توركيك ناصل باشلادى ، نه كي سبيلره دوغدى ، نه كي فكر جريانلريله ، نه كي تايللرله چارپيشدى . بونلرك تدقيقى هر حالده توركى نك صوك دورى تاريخى تنوير ايتك ايچون لازمدر . بو خصوصده اطرافلى ياپيلاجق بر تدقيق انقلابه تقدم ايله ين دورى بزه واضحاً كوسته رير . توركيكلك وضوح پيدا ايتمه سى بالخاصه بالقان حربيله باشلار . بوزماندر كه ضيا كوك آلپ توركيكلك ايده اولوريسنى ياعمشدر . توركيكلك جريانك حدودينى ، احتوا ايتديكى تايللرى بر منظومه فكرى به حائنده يالكز اونك اثرلرنده كور يابيليرز . شيمدى بواثرلرك ابى بر طرزده تدقيق انقلابه تقدم

۵

زمانه بجرانك نرخی

زمانه بجرانك خارجه باطلاق و بره جك برحاله
كله سی خلق كومه لری طرفندن اولمايوب حكمران
اولان اجتماعي طبقه لرك دائما تكرر اتمش « اصابت
فعلر » نندرد . (فروید) ك روجانی كوستر مشدر كه
حسی تایللرك احتباسه اوغرامه سی شعوری خسته لایر
و بوخته لی ازاله اتمك ایچون غیر شعورده محبوس
قالش تایللری پسیقوانالیزند اویسی نتیجه سنده یاتسین ،
یا قناعتله ابطال و یا اعلا اتمك لازمدر . فی الواقع آوروپاده
اون بدنجی عصر دئیری حاكم اولان ذهن پرستك حیاتك
طبیعی انسیاق و حسیاتی متادیا غیر شعورده حبس
و تضییق اتمك هم شعورده بردوشمان قازاندیردی ،
هم ده اونی جانلی كوكندن آیره رق مدنیته حیاته
دوشمان كبی كوستر تكدن ماعدا بالخاصه صوك اون
سنه طرفنده حیاتیته ده بك جوق آزالندی . آسریقاده ده
حالت روحیه بر طرفدن ابتدائی شوفور تیپنه ده
جوق بکزه مكله برابر دیگر طرفدن دینی رابطه لرك
ضعیفلامه مش اولماسی اونلری آوروپالیلرك اوغرا دینی
احتباس حیاتدن قورتار مشدر . انسیاق و حسیاتك
احتباسی بو كونکی نسلده جانلیلی آزالندقدن باشقه
صرف انسیاق حیاته مفرط برقیتم و بر دیر مش و فضله
اولارق متافیزیک و دینی معرفتكم عمومی افغوله لری
اولان یوكسك و فوق الذهنی حسیاتك انعطاطلرینه سبب
اولشدر . بو صورته لك باشه حاكم قالان ذهنك
هر سربست قالان طبیعی قوتلركی تخریبكار بر قوته
منقلب اولاجنی طبیعی ایدی . الكمنور محیطلرده بیله
لاعقلیك پرستش ایدیلر جك بر صنم پایه سنه بردنبره
چیقاریلدقدن صوكرا زمانه ك هر درلور قی بی انكاره
و ذهن پرستكی كینه توجه ایدیلر و بره سنده شاشیلر جق
نه قالیر ؟ بونلردن كیمیسی حالا عرق و قانی تعظیم
ایدیلر ؛ بر طاقلری ده بکی دین مؤسسلری اطرافنده
طوبلانهرق كوچوك پیغمبرلردن مدد اویور . كیمیسی ده
هر درلور ذهنی حیاتی اساس سزقله اتهام ایدیلر و بونلرك
هپسی بر منجی كبی اعلان ایدیلر . هپج شبهه یوق كه
بوتون بوجریانلر صوك زمانلركی بیکر تجمددی آراشدیردیغه
علامتدر . یالكز بو حركتلردن هپج بری ترقی بی
نه دوغوردی ، نه ده دوغوره بیلیردی . چونكه هپسی
ایسته بهرك و یا ایسته بهرك مرچوردی ، واقع ی
انكار و یا هدم اتمكی تعقیب ایدن ارتجاعی حركتلر
اولدیفندن بونلره بکی بر پول آجیلامازدی . زمانه
بو نقطه بی ایجه مسئله مك لازمدر . واقعا موجود سوپه
ذهنی كندی استبقالنه نظر ابتدائی اولقله برابر ماضیده کی
ابتدائی ذهنیت اولقدن جوق اوزاقدن . زمانه ذهنینك
انكشاف احتمالی ارتجاعی حركتلرك استقامتلی

قاف ایله نردن كلورسك ؟
قسطونیدن !
نره به كیدرسك ؟
قبصری به !
یوكك نه در ؟
قاوون ، قاقاق !
نه برسك ؟
قارپوز !
نه ایچرسك ؟
قهوه !
نه طاقینورسك ؟
قرنفل ، قهقهه ، قطیفه چیچکی !

اوزمان ناصیل وقت بکیریلدیكنی بالوسيله آكلتان
بورساله نك ایچنده برقاچ یوز ضرب مثله واردر .
بونلر ، باش حرفلرینه و باش حرفلرینك حركه لرینه كوره
منتظما صیرالامشدر . بالطبع هپسی اعتباره شایان اولقله
برابراك علاقه بختلرندن برازینی مثال اولقی اوزره
شورایه نقل ایدیورم :
ایلك بازارنده فاطمه جغه (كیم ؟) دیرلر .
آنك اورككی ، یكیدك قورقاغی .
آتالر سوزین طوتمیان خطالار
آتالر آشالم دیمش ، قوشالم دیغمش
آتیلان اوق كیری دونمز
آتمکین [۳] یالكز بیله یوكن ده یالكز قالدیرر .
آت بیه جك قوش وار ، آتین بیه جك قوش وار .
آچی دوپور ، یالینجی کیور
آخشام اولونجه هر كس قاپوسن قاپا بیفور .
آخطیوت بالنی دوكدكجه سمیرر .
آدمك آدی چیقمقدن بودی چیقمق بكدرد
أريك آغاچندن قوپوز اولماز .
آزه « نره به كیدرسك ؟ » دیمش ، « چوغه كیده رم » دیمش
بصره ده بر رمضان طونانی عشریرنده بارماقله كوستر لرلر .
بكه و برمه باشایه و بر ، أكره و برمه حاشایه و بر .
بكه ایلانه ، صوبه دایانه .
بكلك چشمه دن صو ایچمه !
بكلك طوز صوبه باغاز !
بك سوز دكرمنده اولور !
بللی بله بن سرچه صانور ، بلوری كورمه بن سرچه صانور !
ترزی به « كوچ ! » دیمش ، « ایكنه م باشمده ! » دیمش .
تیز بته ، تیز بتر !
الح

بونلردن باشقا عربی ، فارسی ضرب مثلره ،
معاملره ، لغزلره ، تورلو تورلو بیتلره ده تصادف
ایدیلكددر .

خلاصه قییده بوجاقدن قالش نیجه نیجه اثرلركی
بو كوچوك رساله ده اسکی دورلرك عرف و عادتیه
دالات اتمه سی اعتباریله اجتماعیات نقطه سندن تدقیقه
لایق اولدیگی كبی دوغورودن دوغوریه خلقیات ایچون ده
قیمتلی در . بو اثرده کی آتا سوزلری ایچنده ، اساسده
بر اولدینی خالده بو كونکی شكندن فرقلی كورونلر
و یا بوس بوتون متروك قالش اولانلر واردر .

علی جانب

[۳] اتمك : اكله

خارجنده اولوب واضح و صریحدر . ایوم هر درلو
قصور و نقصاننه رغما لك جانلی تیپ شوفوردر .
استبالك ترقیسی بوتیک آكلا شیلر سندن باشلايه جقدر .
اویله دورلر اولور كه نه قادر كوزله اولورسه اولسون
بعض اشكال حیاتیه نابیدد اولارق برلرینه ولو كه
چیرکین دیگر مخلوقلر قائم اولور : بر وقتك ماموت
فیللرینك منقرض اولارق برلرینه ده اچو ك حیوانلرك
قائم اولماسی كبی . بوكا قارشی قیزمق ، آه واه اتمك
و یا جهدا یله قارشی كلینه بیله جكنی امدا اتمك بیپوده در .
هر شیشك بر كالی ، برده زوالی واردر . هپج بر حادته
بوقانوندن قاجه ماز . اسکی حركلره ، ماضیه هر درلو
حسرت آرتق یا حاقاق و یا قاقا قلددر . زمانه ك ممكن
اولدینی قادر غیر حسی بر حیات یا شادیفنه كوزیومق
هپج برشی تأمین اتمز . بوندن بویه (گوتنه) نك
مفكوره سیله حیاتك تنظیمنه اوغرا شق عبثدر .
ذهنیه جیلكه قارشی كورولن شدید عكس العمل
حركتلیری یا واش یا واش عنعنوی حرت تیپلرینی
سو پوروب كوتورمكدن و روسیه ده بونك اك شدنی
حركتلیری تحق اتمكده در . بو كونك كزیده لری
طرفندن بکی بر معنای حیات ، بکی بر معنویت روحلره
نفوذ ایدیریلرجه قادر بو حركت دوام ایده جك كبی
كورونیور .

بزه ترتب ایدن وظیفه « دوغان دنیا » نك كزیده .
لرینه هانکی فکریاتك موافق كله جكنی آرامقدر .
دیگر مقاله لرده زمانه بنیه روحیه سنك اوصافی
كوستر مشدر . بو روحی دكیشدیرمك و بوكسلك
ایچون اولا كندی بولدرمق و آكلا تمق لازمدر .
نظری ترقی دورلری روح : ama والسیاقلری حبس
ایتمشدر . بونلری زمانه ك امثالسز بر صورتده اویانان
و واضلشن شعورینه چیقارتوب تأملی تأمین اتمك
و ایچنده حیات الزم اولانلری تمیز ایدوب مستقبل حركت
بوتون ملكه لره حاكم اولاجق معناسیله بوغورولر بیله جك
بکی بر شخصیت ككون ایدیرمك ایجاب ایدیلر . هر حیاتك
معنا سی اولدینی كبی « دوغان دنیا » نك ده بر معناسی
اولا جقدر . كذا هر حیات بر غایتله متحرك اولدینی
ایچون « دوغان دنیا » ده كندی غایتیه كیده جقدر .
بومعنا بر كره بدا هت اولدقدن صوكره آرتق كندیسنه
ضدومنافی اولان هپج برشی قبول ایتمه جقدر . شعوری
فوق العاده اویانان بو كونکی انسان اوحاله كلكشدر كه آلدینی
تأثیرلرك یالكز غریزی عكس العمللرینی یا بقله یا شایاماز ،
فكر آورو حاده عكس العمللر یا بقی یعنی متادیا آكلا مده
چالیشق مجبوریتنده در ؛ بونی یا پامازسه یا شاماسنه
امكان قالمشدر . فقط آكلامق بر كره باشلا دقدن صوكرا
بو كونکی تخریبكار جریان یا بچی بر جریان اولا جقدر .
پسیقوانالیزك صوك نتیجه لری ده مرضی شمش بر روحك
بکی بر شخصیت اولارق آتیمق بو صورته تجمدد ایده .
بیلدیكنی بالتجربه كوستر مشدر . بونك ایچون زمانه
رهبر لك ایده جك فکری مذهبلك عزیمت نقطه لری
همه حال بو كونکی روحیاتك معطالری اولقی ایجاب
ایدیلر . بو معطالره استناد اتمن مذهبله نه قادر
حسن نیت صاحی اولورسه اولسونلر باطل قالا جقدر .
بر حادته كنددن اولکی معنلردن ده ادرین و شائیتیه

دها مطابق بر معنا قازاندینی دقیقه دن اعتباراً یکی بر حیایت قازانیر . چونکه حیاتك كوکی معنادر در ومعناسی اولان هرشی بذاته حیایتلیدر . بونك ایچوندرکه کرک خرسیتانلق ، کرک «ره فورم» و کرک «حقوق بشر» فکرلری بشری کنجشدر مشلدر . شو فورک ده زمانغده اک بو بونک حیایتیه صاحب اولاسی ، ابتدائی ویابستدا . ثلثمش حیاته حقیقتاً دها بونک بر معنایی ویردیکی و بوفکری تجسد استدردیکی ایچوندر . یالکز دنیایی قورتاره جق بوتیب اولایوب اهمیتی ، تاریخک هنوز قید ایتمدیکی درین ویکی بر معنا یه اولاشدیره جق بر باصاماق اولاسی و حیاتك عمومی بر تجددینك امکاتی تمیل ایتمه سیدر . زمانغک درین معناسی قاوراندقدن سوکره مقدم حرک جانلی مکتسباتدن هیچ برشی ترک ایدیلیمه جک و حیات ماضی بی تکرار ایتمکه مجبور اولقسزین یکی بر کنجک ادراک ایده جکدر . چونکه یکی بر کنجشمه هیچ بر زمان ابتدائی حاله عودت شکنده اولامش ، بلکه یکی بر معنائک رول اوینامغه داخل اولاسی صورتیه وجوده کلشدر . اویله دورلر واردرکه ماضیده کیلردن دها درین بر «معنا» یه دایانمازسه دوام ایده من . ایسته زمانغ اوزماندر . بوکونکی بشریت آغاجک کنیش تپلرینه نغ حیاتك جیقه بیلمه سی ایچون کولرینك دها درین متانیزیکلره اوزانغه سی لازمدر . بو ، هنوز واقع اولادینی ایچوندرکه آغاجک کووده سی قورومق اوزره در . فقط کوك ، بر کره دها ده ریلره کیتسین ، بوتون تپلرده یالکز یکی طومور جقلر بیلر مکله قالمایه جق ، آغاج بو بونمکه دوام ایده جک یعنی بوکونکی مدیتدن دوغروندن دوغرویه یکی بر حرث جیقه بیه جک ثوقومه نیک حال و بوسایه ده کالی ادراک ایده جکدر . چونکه آنجق بوسایه ده روح : ame ، بوکک بسیقو لوژیک تمامیتی ، معنویت ده صوک شکلی ادراک ایده جکدر .

..

هانکی برنسییدن حرکت ایدیلیمه جکی مسئله سنی حل ایتدگدن سوکره آرتق طبیعی تکامل ایلر ترقی و یا خود حریت مسئله سی آراسنده کی مناسبلره یا ناشه بیلیر و واقع لک ایشینی اعانه سیله زمانغک قطعی بردستور مجردینی ویره بیلیر . کچن مقاله ده تاریخک مجرد فکر لک دکل ده تمیلکار یعنی معشری فکر لک بر معکسی اولارق منطق اولایه بیلیمه جکئی سوبله مشدک . فکر هیچ بر زمان فکر اولدینی ایچون مختار دکلدر . فکر ، معشری بر فکر یعنی مفکوره اولورسه مختاردر و تاریخ یابه بیلیر . باشقه بر تعبیرله قوت - فکر : idée-force یوقدر . مفکوره واردر . و روحی حیاتك کندیبه خاص قانونی مفکوره جیلکدر . حیاتك درین معنا سی دیدیکمز شی بو اولدینی کی تاریخ ده باشند آشای بر مفکوره منطقدر و حردر . فقط حریت اولان برده دائماً خطاده ممکندر . کرچکه عمومیتله دولامباچلی بوللردن کچیلکدن سوکرا واریلیر . بونک ایچون کرچک اولارق باشلایان برشی کالی بولونجه یه قدار آرادره فسادلره اوغرا بایلیر . بونک ایچوندرکه تاریخ ، باغلامه لرینك منطقیکنه رغماً قاجیر یلش فرستلره دولودر . دکلیدر ؟ مثلاً قرون اولی تاریخده اولدینی کی اودرجه

تماماً باطلیمه بیلیردی ؟ کذا «اصلاحات دینی» ، دها اینی نتیجه لر ویره بیلیر ؛ و (وه رسای) ده (ویلسون) مفکوره سینه کوره بر صلح معاهده سی یاپیلیمه بیلیردی . طبیعی تکامل آنجق عمومیت اعتباریه منطقدر . فقط اشیاتك ماهیتنده دها اینی به منجر اولق بالضروره مندیج دکلدر . طبیعتك الکلی قانونی عطا لندر . کندیزمده و باشقالرنده اولان کوره نك وعنه بی یگمک مدعش جهدلر ایسته دیکنه و بوده قولای اولادیفته نظراً آیانغزه کلن فرستلرک کثریا قاجیر یلیمه جکی میدانده در . انسان حقیقت حالده کوچ ایسته یین حریتی دکل ، قولاینه کلن کوره نکی ایست .

چونکه حر یاشامق اعظمی جهد ایست و فضله اولارق بو بونک تهلکهلرله دولودر . انسان ایسه امنیت اولدینی قدار هیچ بر شیئه مفتون دکلدر . تاریخک قاجیر یلش فرستلره دولو اولاسی بونک ایچون طبعیدر . دنیاده هر شیئک بالضروره دها ای کیده جکئی ادعا ایده نلردن دها فنا آلدانمش کیسه یوقدر . یالکز طبیعتدرکه خطادن سالم و عالی بر حکمتله ساثر اولایلیر . فقط تاریخک مقدراتی یاشایان انسانلرک تشیلرینه باغلیدر . تاریخک دها ای و یادها کونو کیتسه سنده عامل اولان بزلرز . حقیقی ترقی مسئله سینه ایسته شیمدی کلدک . ایلری دوغرو «یرومک» بیه حال «یورون» کیسه لر ایست . تاریخ ، هیچ بر زمان طبیعی تکامل کیی کندیلکندن ترقی ایتمه مشدر . اونی دائماً موجود عناصر روحیه یه مفکوره و نایه سینه مطابق بر شکل ویره نلر یورومشدر . واقعله ، اول و آخرده بزده معنا اولاجقلر و بناء علیه سعادت و نخوستمز معنادن کله جکدر . بونک ایچوندرکه واقعله ویردکاری معناله کوره الکزنکینلر بدبخت ، اک فقیرلر مسعود اولایلیرلر . ذاتاً بو بونک آدم دیدیکمز کیسه لر نامساعد وقعله قارشی آلدقلری وضعیتله نخوستی در حال سعادتله قلب ایده جک بر معنا ویره نلر دکلیدر ؟ معنا ویرمک اساساً تفسیر ایتك دکل ، واقعله لر دیکشدریمکدر . دنیایی یکی بر طرزده ایچندن آکلایان کیسه اونی عینی زمانده طیشندن ده ده کیشدریر . حکیمی یاراتچی دولت آدامندق آیران جهت اولکینک خارجی شیلردن شاشیرمایه جق کی حیاته بوککدن حاکم اولاسی ایسه دیکرینک عینی معنوی بوکککلله وقوعاته هرکک همان طوبدن قبول ایده بیلیمه جکی یکی بر استقامت ویرمه سیدر . انسانلرک شیمدی یه قدار کندیلرنده بالقوه موجود اولوب ده بالفعل تحقق ایتدیر . مه دکلری بوکککلک ، تثبیت و مسئولیت حسلری بوزندندرکه تاریخ قاجیر یلش فرستلره دولشدر . شیمدی یه قدار هب غیر عضویت عالنک برنسیی اولان الک آزمقاومت دستورینه کوره حرکت ایدیلشدر . برده بونک تام ضدینه حرکت ایتش و دنیایی ده کیشدیرمش ایکی تاریخی شخصیتی کوز اوکته کتیره لم : (عیسا) ، (له نین) . عیسانک دوغه جغه یاقین روحلر یکی بر معنویت الجاسی قبول ایتکه آماده ایدیلر ، چونکه قدیم دنیایی یاراتمش اولان معنویتلر صفری نوکتمشدردی . عینی زمانده یکی معنویتك مؤثر اولاسی ایچون روح بشرک تأثیری قسمی تجسد ایتمه سی لازمیدی . چونکه حالت عمومی

بو مرکزده تکائف ایتشدی . بودور مجددلرینک تشکیل ایتدکاری کنیش جبهه و تعلیماتلرینک مشابقی اثبات ایدرکه اوزمانک عمومی تجدد معنوی وجهه سی استبصار اولونه بیلیمه جک کی ایدی . عظیم بر خلقک فعلاً خرسیتان اولاسی منحصرأ عیسا و بو بونک معقلرینک اثریدر . بونلر سایه سندرکه غایت معین یکی بر روح ، زمانک ممکنات روحیه سنده بر وجود اکتساب ایدی وینه بونلر سایه سنده یالکز اومعنویت خلقک جانلی بر روحی اولدی . و آنجق بوسایه ده یکی بر ترقی باشلادی . برده (له نین) : باقه لم : بوشویک فکرلرینک بوتون جریانیه رغماً روسیه نك بوشویکشمه سی بیه حال ضروری دکلدی . فقط آنجق (له نین) کی شأنی مکل بروضوح ایلر آکلامش و بونک ایچون لازم کلن روحی ، منطق ، مادی و سائطله تجهیز ایتش فوق العاده معنویت و معلوماتی بر آدم بوشأنیته اراده سنی ایجه دامغالا یه بیلیردی .

بو صوک مثال بر معنا نك تحققتك عمومیتله ناصیل ممکن اولدینی کوستره نك واضح بر مثالدر . بونی سوبله مکله روحنده کی شیطانی قطبک یابدینی تدهیش اصوللری ده مدح ایتدیکم آکلشیمه سین . یالکز هر درلو واهمه دن عاری بر صورتده تعیب ایتدیکی ره آلیست سیاست و معنا بی تحق ایتدیریشدرکه ، قصور لری بر طرف ایدیلره رک نمونه اتخا ایدیلیمه جک بر اصولدر . چونکه حقیقتاً بو بونک آداملر دائماً (له نین) طرزنده ره آلیست اولشلردر . عکسی تقدیرده هیچ بر شیئه موفق اولامازلردی . ایسته بو چایده آداملر حیاته دردرلر ؛ زیراناریخک معین زمانلرنده معین قرارلر آله رق وقوعاته یکی بر استقامت و یکی بر معا ویرمشدر . حقیقی بو بونکک یوکک بر رؤیته ساده جه بالنظریه صاحبیت اولایوب بونی بوتون موجودیقله یاشامق و نفسنده تجسید ایتك اولدینی ایچون بونلر ده کلام کندی ات و قانلری مثابه سینه کچرک جانلی بر قوت کی مؤثر اولایلیر و آنجق بوسایه ده هر سوز ، هر سکوت ، هر فعل و هر ماساک آرقه سنده جانلی بر قوت بولونور . یینه آنجق بوسایه ده باشقه لرینک روحنده حیات یاراتیه بیلیر . نیته کیم بوتون تاریخده بو طرزده معنوی بر اضطراری حامل اولماق بو بونکک بر آدم کوستریه من . یالکز بومعنوی الجایی اونلر مجرد اولارق دائماً آکلامش دکل فقط دائماً یاشامشدر . برده هبسی قدره اینانیدیلر والله تسلیم اولدیلر سه بو کاحی بر ضرورتله دکل ، وقوعاتی آکلادقلرندن اینانیدیلر . فقط کندیلرینک یابه بیلیمه جکلری شیلری هیچ بر زمان الله ویا قدرک همتته بر اقادیلر . «دوغان دنیا» ایسته بو چایده آداملره محتاجدر . چونکه اوکمزده یکی بر تاریخ یاپیلیمه جق . کوتواک یایمق ایچون هیچ بر استقلالنه لزوم اولایوب ؛ عطالت قانوننه اسیر اولق کفایت ایدر . حالبوکه ایلک آنجق ایسته یه رک و اراده ایلر یاپیلیمه بیلیر ؛ بر معناسی اولایلیر .

مصطفی شکیب

